

Knižnica Józsefa Szinnyeiho v Komárne

Ročenka
2024

Obsah

Dôležité informácie	4
Predslov	4
Kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia	5
Knižničný fond	14
Výpožičky	14
Používatelia, návštevníci	14
Bibliografická činnosť	14
Metodická činnosť	15

Zostavila: Török Ágnes

Redaktorka: Török Ágnes

Zodpovedná redaktorka: Fabó Mária

Knižnica Józsefa Szinnyeiho v Komárne, 2025

KNIŽNICA JÓZSEFA SZINNYEIHÓ V KOMÁRNE

Hlavná budova (ul. Eötvösa 35.)

Oddelenie krásnej literatúry
Oddelenie pre deti a mládež
Multimediálne oddelenie
Čítareň dennej tlače a preidóik

Pobočka (Palatínova ul. 8)

Úsek bibliografie a regionalistiky
Oddelenie náučnej literatúry
Študovňa
Čítareň dennej tlače a periodík

OTVÁRACIE HODINY

Hlavná budova

PONDELOK: 8:00-17:00

UTOROK: 8:00-17:00

STREDA: 8:00-18:00

ŠTVRTOK: 8:00-17:00

PIATOK: 8:00-17:00

Pobočka

PONDELOK-PIATOK 9:00-17:00

Kontakty

sekretariat@kniznicakomarno.sk
035/7725966
www.komk.sk
<https://www.facebook.com/kniznica.szinyei>
<https://www.instagram.com/explore/tags/kniznicaj%C3%B3zsef-szinyeiho/>

VÁŽENÍ ČITATELIA,

naša knižnica má za sebou ďalší úspešný rok plný inovácií, podujatí a komunitných programov. V tejto publikácii Vám poskytneme prehľad knižničných udalostí, aktivít a podujatí v uplynulom roku.

KJSZ má dve pracoviská: hlavnú budovu na ulici Eötvösa 35. a pobočku na Palatínovej ulici.

Hlavná budova knižnice na Eötvösovej ulici je tzv. rodinná knižnica: nachádza sa tu oddelenie krásnej literatúry, tiež oddelenie pre deti a mládež a svojich návštevníkov očakáva aj priestranná miestnosť určená na podujatia.

Pobočka na Palatínovej ulici v plnej miere prevzala odbornú-informačnú funkciu. Nachádza sa tu fond odbornej literatúry, zbierka regionálnych dokumentov, príručná knižnica a študovňa. V čitárni periodík majú používatelia k dispozícii na čítanie či vypožičanie denníky a tiež periodiká (odborné, spoločenskovedné a regionálne). Naše knihovníčky rady a fundovane poradia so zostavovaním prác s regionálnou tematikou, vyhľadávaním dokumentov a vypracovaním rešerší na čitateľmi určené témy. Pobočka zabezpečuje aj medziknižničnú výpožičnú službu. Počas roka sa tu uskutočnili aj výstavy, stretnutia so spisovateľmi a programy pre seniorov.

V posledných desaťročiach, v ére informačných technológií a internetu sa úloha knižníc výrazne zmenila a ich pôsobnosť sa rozšírila. Postupne sa menia na moderné informačné centrá, verejné priestory, ktoré prostredníctvom svojich služieb spájajú ľudí a svojimi programami a podujatiami obohacujú život miestnej komunity. Návštevníci knižnice tak získavajú nielen prístup k informáciám, ale aj nové zážitky, možnosť nadviazania vzťahov a duchovné obohatenie. Novým výzvam sa snažíme čeliť ponukou nových služieb, budovaním pocitu spolupatričnosti a celkovým zatraktívením našej inštitúcie. Hlavná budova knižnice, v ktorej sa nachádza dospelá beletria a detské oddelenie sa preto stala kultúrnym a komunitným priestorom. Naše podujatia sú dnes neoddeliteľnou súčasťou kultúrneho života mesta a jednotlivé programy majú svojich stálych návštevníkov.

Pobočka knižnice je miestom vzdelávania a výskumu: okrem ponuky tradičných papierových informačných zdrojov napomáhame práci študentov, výskumníkov a iných záujemcov poskytovaním elektronických dokumentov a tematických rešerší.

Ponúkame výber zo zoznamu tohtoročných podujatí, ktorými sme sa snažili osloviť návštevníkov rôznych vekových kategórií s rôznymi záujmami.

Klub pre mamičky a detičky

Aj v tomto roku sme každý druhý týždeň privítali najmenšie deti a ich mamičky v ich obľúbenom klube, kde si deti pod vedením kvalifikovaných odborníčok (Kludia Ozimy, Szilvia Jakab) mohli vyskúšať množstvo edukačných hier. Pravidelne sme uskutočňovali prednášky o výchove detí a mladé mamičky dostali možnosť podeliť sa o svoje skúsenosti.

Knižničné zručnosti a rozvíjanie čitateľskej gramotnosti - aktivity pre škôlky, základné a stredné školy

Knihovníčky detského oddelenia pravidelne organizujú tematické stretnutia pre deti predškolského a školského veku s cieľom posilniť ich vzťah ku knihám a literatúre. Viackrát sme pozvali významných autorov súčasnej detskej literatúry a tiež bábkohercov, ktorí sa svojim kvalitným programom postarali o skvelú zábavu.

Pre žiakov základných a stredných škôl ponúkame netradičné hodiny literatúry, ako aj hravé aktivity v knižnici, edukačné hry a informačnú výchovu. Školám, ktoré o to majú záujem zorganizujeme aj celodenné programy (tie sú užitočné najmä pre školy z okolitých obcí).

Naše detské oddelenie sa každoročne zapája do viacerých národných aj medzinárodných podujatí na podporu čítania, napr. Noc s Andersenom, Čítajme si! alebo Čitateľský maratón.

Širokú škálu programov ponúkame aj pre dospelých návštevníkov: pravidelne organizujeme stretnutia so spisovateľmi, diskusné večery, prednášky o vedeckých či spoločenskovedných témach.

Mesačne raz sa stretávame na diskusnom večeri s názvom **Szinnyeiho salón**, v rámci ktorého sme tento rok odštartovali novú sériu s názvom **Popkultúra**. Jej cieľom je osloviť mladšiu generáciu, preto sme pozvali hostí, ktorí tvoria v literárnych žánroch a témach zaujímavých pre mládež: významného predstaviteľa fantasy a sci-fi, kresliara komiksov či grafika. Vzhľadom na veľký úspech plánujeme pokračovať aj v budúcom roku.

Ďalšou obľúbenou sériou podujatí je **Univerzita pre všetkých**, v ktorej sa zameriavame na rôzne oblasti vedy, od informatiky cez ekonómiu až po históriu.

Záujemcovia o cestovanie a spoznávanie cudzích krajín sa mohli zúčastniť cestovateľských prednášok, na ktorých sa prednášajúci podelili so svojimi skúsenosťami z dobrodružných ciest.

V sérii podujatí **Sedem krás** hostiteľka, Daniela Kapitáňová predstavila významné osobnosti verejného a literárneho života.

Pre milovníkov krásnych melódii sme v našom **Hudobnom salóne** ponúkli rozhovory so známymi hudobníkmi a zbornajstrami zo Slovenska aj zo zahraničia. Hovorené slovo zakaždým obohatili aj ušiam lahodiace hudobné ilustrácie.

Milovníci kinematografie si v našom **Filmovom klube** mohli každý mesiac pozrieť jeden z najnovších umeleckých filmov. Účastníci mali v niekoľkých prípadoch možnosť stretnúť sa aj s tvorcami a hercami.

Najvýznamnejšou udalosťou roka bol trojdňový festival **Literatúra bez hraníc**, ktorý v marci pri príležitosti mesiaca knihy potešil ľudí milujúcich literatúru a umenie, a to nielen obyvateľov mesta, ale aj záujemcov zo širšieho regiónu. Súčasťou festivalu boli literárne večery, koncerty, hudobno-historické besedy, prehliadka mesta zameraná na hudbu, tvorivé dielne a koncerty pre deti.

V oboch budovách knižnice sa počas roka konajú **výstavy** z rôznych oblastí výtvarného umenia a fotografie. Návštevníci si mohli pozrieť diela miestnej výtvarníčky Orsolyi Kocsis, fotografie členov Organizácie maďarskej mládeže v Temešvári (TEMISZ) s názvom Naše prírodné poklady, ilustrácie viacerých detských kníh (napr. Kolotoč) ako aj cestovateľské fotografie Marty Rajkovej. Pravidelne u nás vystavujú svoje diela aj žiaci miestnej základnej umeleckej školy. Najvýznamnejšou výstavou roka bola expozícia v rézii Maďarského výtvarného zväzu pri príležitosti 75. výročia narodenia spisovateľa Lajosa Grendela, nositeľa Kossuthovej ceny: ponúkla nám jedinečný výber najlepších diel z celej Karpatskej kotliny.

Osobitnú pozornosť venujeme našim starším čitateľom, ktorým ponúkame pestrú škálu programov: pravidelne im organizujeme kurzy zamerané na rozvoj digitálnych zručností, tréningy mozgu a prednášky o udržiavaní zdravia. Naši seniori sa tešia aj na remeselné workshopy. Ich najobľúbenejšie podujatie je však **Tanec pre seniorov** – kurz na rozvoj pohybových a koordinačných schopností pod vedením kvalifikovaného inštruktora. Stretnutia prebiehajú v mimoriadne dobrej atmosfére a okrem pohybu majú aj sociálny rozmer: spájajú ľudí.

V našej knižnici už tri roky funguje **knižný klub**, do ktorého stále pribúdajú noví členovia. Nadšení čitatelia sa stretávajú každý mesiac, aby prediskutovali aktuálnu knihu. Klub vedie jedna z našich knihovničiek, ktorá vyberá knihy buď tematicky, alebo aj podľa schémy: krajina—autor—knihy.

Dôležitou výzvou uplynulého roka bola **ekologizácia knižnice**. Enviromentálne povedomie a zohľadnenie ekologických aspektov sú nevyhnutné pre budovanie udržateľnej budúcnosti. Od septembra 2024 sme zaviedli niekoľko ekologických opatrení a vypracovali sme plán do budúcnosti. Čo sa nám podarilo zrealizovať?

- v areáli knižnice sme umiestnili selektívne zberače odpadu
- pri pitnej fontáne a kávovaru sa používajú iba papierové poháre
- na našich podujatiach neposkytujeme nápoje z plastových fliaš
- dbáme na znižovanie množstva odpadu (napr. pri tlači)
- v letných horúčavách sme pred budovu knižnice umiestnili napájadlo, v zime krmidlo pre vtáky
- na našej webovej stránke sme spustili zelenú sekciu
- do našich aktivít pre deti sme zaradili environmentálnu výchovu a tematické ekologické aktivity

A to je len začiatok! Naše ekologické aktivity neustále rozširujeme a sme presvedčení, že naše iniciatívy budú mať nielen pozitívny vplyv na životné prostredie, ale budú inšpirovať aj návštevníkov knižnice k udržateľnejšiemu životnému štýlu.

Keďže ochrana zvierat je súčasťou ekologického prístupu, zapojili sme sa do programu **Állatbarát könyvtár (Knižnica priateľská k zvieratám)** Nadácie pre vzdelávanie v oblasti ochrany zvierat (Állatvédelmi Oktatásért Alapítvány), v rámci ktorej sme okrem účasti v rôznych výzvach umožnili štvornohým miláčikom vstup do knižnice a pred Vianocami sme zorganizovali zbierku pre miestny mačací útulok.

Tento rok sme odštartovali ďalší projekt: naša knižnica sa zapojila do iniciatívy CVTI (Centrum vedecko-technických informácií), vďaka ktorej budeme mať k dispozícii aj inteligentné laboratórium, tzv. **Smart Lab**, vybavené rôznymi digitálnymi nástrojmi: 3D tlačiarňami, sublimačnými tlačiarňami a pyrografickými zariadeniami. Tie nám umožnia ponúknuť interaktívne aktivity pre školákov. V rámci projektu získame aj niekoľko notebookov, ktoré využijeme prioritne v kurzoch zameraných na rozvoj digitálnych zručností seniorov.

HLAVNÉ UKAZOVATELE ZA ROK 2024

Knižničný fond

KJSZ doplnila svoj knižničný fond o 2 690 knižničných jednotiek, z toho kúpou nadobudla 1 110 kn.j. v hodnote 16 465,78 €, darom získala 1 580 kn.j. v hodnote 14 363,71 €. Knižničný fond v r. 2024 tvorilo 104 145 kn.j. Úbytky predstavujú 337 kn.j. V priebehu roka knižnica odoberala 72 titulov periodík v 85 exemplároch. Knižničný fond je spracovaný v integrovanom knižničnom systéme KIS DAWINCI.

KJSZ zhromažďuje a uchováva knihy a periodiká (uchovávanie min. 1 rok), ktoré sa poskytujú používateľom prostredníctvom absenčných a prezenčných výpožičných služieb. 99% knižničného fondu je voľne prístupných. Knižnica poskytuje medziknižničnú a medzinárodnú medziknižničnú výpožičnú službu, rešerše a bibliografické služby.

Výpožičky

V roku 2024 si používatelia knižnice absenčne alebo prezenčne požičali 65 995 kn.j., z toho počet výpožičiek pre dospelých používateľov bol 32 992, počet výpožičiek pre používateľov do 15 rokov 24 268, počet výpožičaných periodík 8 735. Prezenčne bolo požičaných 9 551 dokumentov, čo tvorí 14,47 % výpožičiek.

Používatelia, návštevníci

Počet aktívnych používateľov v sledovanom roku bol 2 425, viac ako v predchádzajúcom roku. Počet používateľov do 15 rokov bol 1 328, dospelých používateľov bolo 1 097. Počet návštevníkov podujatí a informačnej výchovy bol 12 113, počet návštevníkov knižnice celkovo 27 986.

Činnosti úseku regionalistiky a bibliografie

Úsek regionalistiky a bibliografie poskytuje svoje služby v priestoroch pobočky na Palatínovej ulici č. 8 v troch, pomerne veľkých, priechodných miestnostiach, v ktorých sa nachádzajú dokumenty s regionálnou tematikou – knihy a časopisy.

Čitatelia tu môžu po konzultácii s odborníkom-bibliografom skúmať miestnu históriu a dejiny širšieho regiónu. Pravidelne organizujeme aj netradičné hodiny regionalistiky pre žiakov základných a stredných

škôl, na ktorých naši knihovníci oboznamujú účastníkov s pamiatkami, históriou a tradíciami nášho regiónu.

Metodická činnosť

Naša knižnica má regionálnu pôsobnosť a tak okrem funkcie mestskej knižnice vykonáva aj úlohy knižnično-metodického centra pre okres Komárno. Na pravidelných metodických návštevách pomáhame miestnym kolegom riešiť odborné otázky, poradíme im s vedením povinnej evidencie a dokumentácie, diskutujeme o možnostiach rozvoja a poskytujeme rady k vypracovaniu žiadostí o granty a dotácie.

V roku 2024 sme druhýkrát vyhlásili okresných víťazov ceny „**Knižnica roka - 2024**“. Ocenenie sa udeľuje knižniciam, ktoré v danom roku dosiahli najlepšie výsledky. Na prvom mieste sa umiestnila knižnica pôsobiaca v rámci Miestneho kultúrneho strediska v Nesvadoch, ktorá dosiahla vynikajúce výsledky v mnohých oblastiach. Druhé miesto patrí Obecnej knižnici vo Svätom Petri, ktorá si uznanie vyslúžila bohatou ponukou programov a podujatí na podporu čítania a vzdelávania a tiež aktivitami zameranými na budovanie komunity. Tretie miesto získala Obecná knižnica v Martovciach, ktorá vyniká svojimi aktivitami v oblasti budovania komunity, kultúry a styku s čítajúcou verejnosťou. Okrem knižníc sme ocenili aj knihovníčku Mártu Asztalos, vedúcu knižnice v Nesvadoch za dlhoročnú aktívnu prácu v knihovníckej profesii a vynikajúcu prácu v oblasti kultúry. Druhým oceneným bol László Molnár, knihovník Obecnej knižnice Jánosa Esterházyho v Búci, ktorý s mimoriadnym nasadením reorganizoval a revitalizoval obecnú knižnicu po niekoľkoročnej prestávke.

Obecným knižniciam pôsobiacim v našom okrese budeme pomáhať aj v budúcnosti, a to odborným poradenstvom aj nápadmi uľahčujúcimi prácu knihovníkov.

Vyššie uvedené príklady svedčia o ďalšom úspešnom roku knižnice. Sme presvedčení, že naše neustále sa rozširujúce služby a ponuky programov k nám prilákajú nových čitateľov a návštevníkov aj v budúcnosti.

Tešíme sa na Vás!

Zostavila: Török Ágnes

Redaktorka: Török Ágnes

Zodpovedná redaktorka: Fabó Mária

Knižnica Józsefa Szinnyeiho v Komárne, 2025